

Hoofdstuk 1 Het stille huis

Het was een gewone ochtend, maar het voelde niet gewoon.

Sam stond in de keuken en keek naar zijn boterham zonder echt te eten. Noor zat aan tafel met haar handen om haar beker thee, maar ze dronk niet.

Mama liep heen en weer. Ze deed zacht, alsof alles ineens stiller moest zijn dan normaal. Papa zat aan de telefoon. Zijn stem was laag en ernstig.

Er hing iets in huis dat Sam niet kon zien, maar wel voelde. Alsof de lucht anders was.

“Waar is opa?” vroeg Noor ineens.

Mama stopte even met lopen. Ze keek naar haar kinderen, maar het leek alsof ze even moest nadenken over hoe ze het moest zeggen.

“Opa is gisteren overleden,” zei ze zacht.

Sam fronste. “Overleden?”

Noor keek naar mama. “Wat betekent dat?”

Mama ging bij hen zitten. Ze pakte hun handen vast.

“Dat betekent dat opa niet meer leeft,” zei ze. “Zijn lichaam werkt niet meer. Hij ademt niet meer. Hij komt niet meer terug.”

Het werd heel stil.

Sam trok zijn hand een beetje terug. “Maar... gisteren was hij er toch nog?”

Papa kwam erbij zitten. “Ja,” zei hij. “En dat is ook waarom het zo verdrietig is.”

Noor keek naar de tafel. “Waar is opa nu dan?”

Niemand gaf meteen antwoord.

Mama slikte. “Dat weten mensen niet precies. Maar wat we wel weten is dat opa niet meer bij ons is zoals eerst.”

Sam voelde iets in zijn buik dat hij niet kende. Het leek op een knoop. Of een steen.

“Maar ik wilde hem nog laten zien wat ik heb getekend,” zei Sam zacht.

Mama knikte. “Dat snap ik.”

Noor begon ineens te huilen. Eerst klein, daarna harder. Sam keek naar haar en voelde zijn eigen ogen prikken, maar hij hilde nog niet.

Papa trok hen allebei dicht tegen zich aan.

“Het is oké om verdrietig te zijn,” zei hij. “We gaan samen leren hoe we afscheid kunnen nemen van opa.”

Sam keek naar de hoek van de kamer waar opa altijd zat als hij op bezoek was geweest. De stoel was leeg.

En dat voelde vreemd.

Heel vreemd.

Alsof iets heel belangrijks even niet thuis was gekomen.

Hoofdstuk 2 Waar opa nu is

De dagen na het nieuws voelden anders.
Alsof alles zachter en stiller was geworden.

Sam merkte dat mensen minder hard lachten.
Noor vroeg bijna niks meer, maar haar ogen keken vaak naar niets.

Op een middag zaten ze samen met mama en papa aan tafel. Er stond thee, maar niemand dronk echt.

“Vandaag gaan we jullie iets uitleggen,” zei papa rustig.

Sam schoof wat dichterbij. Noor hield haar knuffel stevig vast.

Mama haalde diep adem. “Jullie weten dat opa is overleden,” begon ze.

Sam knikte. Dat woord kende hij nu. Maar het voelde nog steeds raar in zijn mond.

“Maar wat gebeurt er daarna?” vroeg Noor zacht.

Papa keek even naar mama en toen naar de kinderen.

“Dat is een hele belangrijke vraag,” zei hij. “En daar gaan we rustig over praten.”

Wat er met opa is gebeurd

“Opa’s lichaam is gestopt met werken,” zei mama. “Hij kan niet meer ademen, niet meer praten, niet meer lopen.”

Sam fronste. “Maar waar is hij dan nu?”

Mama zweeg even. Ze zocht naar woorden die niet eng waren.

“Veel mensen geloven verschillende dingen,” zei ze. “Sommige mensen denken dat opa in de hemel is. Andere mensen zeggen dat opa in onze herinneringen blijft.”

Papa knikte. “Wat we zeker weten, is dat opa niet meer hier bij ons is zoals eerst.”

Noor keek naar haar knuffel. “Maar ik voel hem nog wel een beetje.”

Mama glimlachte zacht. “Dat kan heel goed. Omdat je van opa houdt. En liefde stopt niet.”

Sam keek op. “Dus... hij is niet helemaal weg?”

“Niet uit jullie hart,” zei papa. “Daar blijft hij altijd.”

Wat er nu gaat gebeuren

Mama schoof een papiertje naar voren. Er stonden woorden op die Sam nog niet kende.

“Uitvaart,” las Noor langzaam.

“Dat is een moment waarop we afscheid nemen van opa,” legde papa uit. “We gaan samen naar een speciale plek waar we bij opa stil zijn.”

Sam voelde zijn buik weer een beetje strak worden.

“Gaan we hem dan zien?”

“Ja,” zei mama eerlijk. “Maar niet zoals hij vroeger was. Opa slaapt nu heel rustig. Hij is er wel, maar anders.”

Noor keek een beetje bang. “Is dat eng?”

Papa schudde zijn hoofd. “Het kan verdrietig zijn. Maar het is ook een moment om afscheid te zeggen en om mooie dingen over opa te delen.”

Mama pakte hun handen weer vast.

“En jullie hoeven niks te doen wat niet goed voelt. Alles mag op jullie manier.”

Samen voorbereiden

Later die dag mochten Sam en Noor iets kiezen voor opa.

Sam pakte een vel papier. Hij begon te tekenen.

Een zon. Opa in zijn stoel. En zichzelf ernaast.

Noor schreef met hulp van mama een klein briefje.

“Dag opa,” schreef ze. “Ik mis je. Ik hoop dat je het goed hebt.”

Papa keek toe en zei zacht:

“Opa zou het heel mooi vinden dat jullie dit maken.”

Sam keek naar zijn tekening en voelde iets warmes en pijnlijks tegelijk.

“Dus we gaan echt afscheid nemen,” zei hij zacht.

Mama knikte. “Ja. Maar we doen dat samen.”

En voor het eerst voelde het niet helemaal alleen.

Hoofdstuk 3 De dag van de uitvaart

Die ochtend was anders dan alle andere ochtenden.

Sam werd wakker en het huis was stil, maar niet gewoon stil. Het voelde alsof iedereen zachter bewoog dan normaal. Noor zat al aangekleed op de bank met haar knuffel op schoot. Ze zei niks, maar ze keek Sam meteen aan toen hij binnenkwam.

Mama hielp hen met aankleden. Papa liep nog even heen en weer door het huis alsof hij iets niet wilde vergeten. Alles leek rustig, maar toch gespannen tegelijk.

“Vandaag gaan we afscheid nemen van opa,” zei mama zacht.

Sam knikte, maar hij zei niks. Noor kneep alleen wat harder in haar knuffel.

In de auto was het stil. Buiten gleden bomen en huizen voorbij, maar binnen leek de tijd langzamer te gaan. Sam keek uit het raam en dacht aan opa. Aan zijn lach. Aan zijn stoel. Aan hoe hij altijd verhalen vertelde die soms groot en soms heel klein waren.

Bij de uitvaartlocatie stond een vriendelijke vrouw bij de deur. Ze glimlachte zacht en zei dat ze hen verwachtte. Sam durfde haar niet goed aan te kijken, maar hij voelde wel dat ze lief was.

Binnen rook het anders dan thuis. Er waren bloemen overal. Witte, gele en roze bloemen. Sam zag foto's van opa staan. Foto's waarop hij lachte, leefde en gewoon opa was.

“Daar is opa,” fluisterde Noor ineens.

Ze wees naar de kist in het midden van de ruimte. Hij stond rustig en stil. Er lagen bloemen bovenop. Sam voelde zijn hart sneller kloppen. Hij wist niet precies waarom, maar het was een raar gevoel om opa zo te zien.

Mama ging op haar knieën bij hen zitten. “Opa ligt daar heel rustig,” zei ze. “Hij voelt niks meer. Hij is niet bang. Wij zijn hier om afscheid te nemen.”

Sam keek nog een keer. Het leek op opa, maar ook niet helemaal. Alsof hij sliep, maar dan heel diep.

Er speelde zachte muziek. Sam kende het niet, maar het klonk alsof het bij opa hoorde. Mensen kwamen langzaam binnen. Sommigen huilden, anderen zaten stil. Noor keek om zich heen en bleef dicht bij mama staan.

Toen mochten ze naar voren komen.

Sam hield zijn tekening stevig vast. Zijn handen trilden een beetje. Noor liep naast hem, stap voor stap, heel voorzichtig.

Bij de kist stonden bloemen in een vaas. Mama knikte naar hen. “Jullie mogen iets bij opa leggen als jullie willen.”